

De parels van de islamitische cultuur in Spanje

DE ISLAMITISCHE CULTUUR IN SPANJE IS VEEL MEER DAN EEN ARCHITECTUUR

Dat Spanje prat kan gaan op een zeer rijke aanwezigheid van islamitische en islamitisch geïnspireerde architectuur heeft natuurlijk alles te maken met de historische context van de conquista en reconquista, de islamitische verovering van grote delen van het Iberisch schiereiland en het zogenaamde 'heroveren' van deze gebieden door christelijke milities. Binnen deze bijzondere context van 'samenleven' van verschillende godsdiensten en culturen bloeit een uitzonderlijk rijke culturele traditie waarin de architectuur een bijzondere plaats bekleedt.

We bekijken de opkomst en bloei van de 'Moorse' architectuur in de periode van de 8ste tot 10de eeuw met als schitterend hoogtepunt de moskee van Córdoba die in haar opzet stevige linkers toont met de Omajjadische traditie in Damascus. We zetten onze tijdreis verder en houden verschillende malen halt tussen de 11de en 15de eeuw, de periode waarin het Kalifaat van Córdoba geleidelijk aan uit elkaar valt en het gebied wordt opgesplitst in verschillende kleinere islamitische koninkrijken. We nemen het paleis van Zaragoza onder de loep, we reizen naar Sevilla voor de Giralda en het 14de eeuwse paleis van Pedro el Cruel (Peter de Wrede), waarin heel wat delen van het voormalige Almohadenpaleis bewaard zijn gebleven. Hoogtepunt in deze tweede periode is natuurlijk het Alhambra, het rode kasteel van de Nasriden, dat tegelijkertijd dienst deed als versterking en paleis en dat nog steeds vanop een hoger gelegen plateau uittorent boven het mooie Granada. Wie de sfeer wil opsnuiven, kan er alvast de romantische Verhalen van het Alhambra (1832) van Washington Irving op nalezen. Tenslotte bekijken we de invloed en nawerking van de zogenaamd Moorse stijl op het Iberisch schiereiland. Al snel wordt duidelijk dat niet enkel islamitische opdrachtgevers deze stijl hanteren, maar dat ook christenen zich lieten inspireren door bepaalde bouwtechnieken en decoratieve principes en dat er vanaf de 19de eeuw zelfs een heuse revival van deze vormen-taal ontstaat, die veel verder reikt dan Spanje. Na deze lezing goochelt u met termen als mozarabisch en mudejar, muqarnas en mozarabes en bestaat de kans dat u concrete reisplannen richting Spanje maakt...!

Catherine Joostens studeerde kunstgeschiedenis en Romaanse talen in Leuven en Brussel en kon daarbij genieten van een studieverblijf in Madrid. Daarna heeft ze voor verschillende organisaties (Lodewijk de Raetstichting, Cimarose en Zuiderhuis) heel wat cultuurreizen begeleid in de verschillende Spaanse regio's. Ze gaf ook vele jaren les Frans en kunstgeschiedenis in het secundair onderwijs. Momenteel is ze docent bij Amarant en gidst ze in Bozar.